

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 5/2022
02.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Драгана Аћимовића и Радмиле Драгићевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Браниславе Видицки, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К бр.190/17 од 01.04.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.515/21 од 22.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 02. фебруара 2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Браниславе Видицки, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду К бр.190/17 од 01.04.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.515/21 од 22.09.2021. године, тако што Врховни касациони суд на основу одредбе члана 422. тачка 2) Законика о кривичном поступку, према окривљеном АА, са личним подацима као у првостепеној пресуди,

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

Што је:

у ..., улици ... број .., у изнајмљеном стану, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и хтео његово извршење, те свестан забрањености свог дела, неовлашћено држао ради даље продаје дана 08.11.2012. године 127,93 грама нето амфетамина који је проглашен за опојну дрогу Решењем о утврђивању опојних дрога и психотропних супстанци Министарства здравља Републике Србије („Службени гласник РС“, број 24/2005 од 15.03.2005. године) и 4 ампуле од 10 мг бенседина у оригиналном паковању који је проглашен за опојну дрогу истим решењем на листи Б под редним бројем 23, коју опојну дрогу је окривљени АА, након што је исту неовлашћено набавио, а пре него што је лишен слободе у ... дана 08.11.2012. године оставио у фиоци фрижидера упаковану у једну провидну најлон кесу у којој је била једна жута кеса везана у чвор у којој се налазила још једна жута кеса са 45,56 грама амфетамина нето, затим једна бела кеса везана у чвор у којој се налазило 11,28 грама амфетамина нето, провидна најлонска кеса у којој су се налазиле

две провидне најлонске кесе са 5,68 грама амфетамина нето и једна бела најлон кеса са две кесе у којима се налазило 65,41 грам амфетамина нето и 4 ампуле бенседина од по 10мг у оригиналном паковању, док је окривљени АА неовлашћено држао ради продаје у црној ручној торбици марке „Рибок“ 0,31 грам нето марихуане са 5,37% ТХС и 5 таблета дијазепама који су проглашени за опојну дрогу наведеним решењем на листи А под редним бројем 47 и на листи Б под редним бројем 23,

- чиме би извршио кривично дело неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К бр.190/17 од 01.04.2021. године окривљени АА је заједно са окривљеном ББ оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од четири године и 8 месеци.

Истом пресудом, на основу члана 246. став 7. КЗ од окривљених АА и ББ, одузета је опојна дрога амфетамин укупне нето масе 127,93 грама, 4 ампуле од 10 мг бенседина у оригиналном паковању, 0,31 грам нето марихуане са 5,37% ТХС и 5 таблета дијазепама.

На основу члана 264. став 1. у вези члана 261. став 2. тачка 9) ЗКП, окривљени су обавезани да снесу трошкове кривичног поступка – паушала у износу од по 30.000,00 динара сваки, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, док су у осталом делу ослобођени плаћања судских трошкова.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.515/21 од 22.09.2021. године одбијене су као неосноване жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду и бранилаца окривљених АА и ББ, а пресуда Вишег суда у Новом Саду К бр.190/17 од 01.04.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Бранислава Видицки, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 4. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, а предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, обзиром да је окривљени АА побијаним пресудама оглашен кривим за кривично дело за које је раније већ правноснажно осуђен, пресудом Вишег суда у Београду К 1164/12 од 31.07.2013. године, а која околност (правноснажно пресуђена ствар) трајно искључује кривично гоњење окривљеног за предметно кривично дело.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола 7 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода прописано је да се никоме не сме поново судити нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Одредбом члана 34. став 4. Устава Републике Србије прописано је да нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП прописано је да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Имајући у виду наведене прописе, то је за оцену да ли се у конкретном случају ради о пресуђеној ствари или не неопходно претходно оценити да ли се у оспореној правноснажној пресуди Вишег суда у Новом Саду и правноснажној пресуди Вишег суда у Београду ради о једном или два кривична дела, а од које оцене зависи да ли уопште постоји могућност двоструког кривичног поступка.

Према стању у списима, окривљени АА је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К бр.1164/12 од 31.07.2013. године оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које дело је овом пресудом, која је преиначена пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр 5742/13 од 04.12.2013. године осуђен на казну затвора у трајању од 4 године. Према чињеничном опису из изреке наведене правноснажне пресуде, окривљени АА је „... на дан 08.11.2012. године из ... до ..., шуме у близини бензинских станица ... заједно са окривљеним ВВ... неовлашћено преносио и ради продаје држао супстанце проглашене за опојну дрогу... и то тако што је окривљени АА од ... до ... путничким возилом марке Фолксваген „Голф“ регистарских ознака ... довезао ВВ те су ради продаје превезли један пакет тежине 100,38 грама опојне дроге cannabis сакривен поред класичног стуба инструмент табле, као и 492,66 грама амфетамина у облику сулфатних соли, кофеина и скроба, један пакетић биљке cannabis тежине 4,45 грама, која дрога је одузета од окривљеног ВВ, заједно са једним пакетићем биљке cannabis тежине 0,22 грама и једним тежине 0,25 грама...“

Побијаном правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Саду К бр.190/17 од 01.04.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела

неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика које је, према изреци пресуде, учинио тако што је заједно са окривљеном ББ „... у ..., у улици ... број ..., у изнајмљеном стану... неовлашћено држао ради даље продаје, и то окривљени АА, дана 08.11.2012. године... 127,93 грама нето амфетамина... и 4 ампуле од 10 мг бенседина... коју опојну дрогу је окривљени, након што је исту неовлашћено набавио, а пре него што је лишен слободе у ... дана 08.11.2012. године оставио у фиоци фрижидера упаковану у једну провидну најлон кесу у којој је била једна жута кеса везана у чвор у којој се налазила још једна жута кеса са 45,56 грама амфетамина нето, затим једна бела кеса везана у чвор у којој се налазило 11,28 грама амфетамина нето, провидна најлонска кеса у којој су се налазиле две провидне најлонске кесе са 5,68 грама амфетамина нето и једна бела најлон кеса са две кесе у којима се налазило 65,41 грам амфетамина нето и 4 ампуле бенседина од по 10 мг у оригиналном паковању, док је окривљени АА неовлашћено држао ради продаје у црној ручној торбици марке „Рибок“ 0,31 грам нето марихуане са 5,37% ТНС и 5 таблета дијазепама који су проглашени за опојну дрогу решењем о утврђивању опојних дрога и психотропних супстанци Министарства здравља Републике Србије („Службени гласник РС“, број 24/2005 од 15.03.2005. године).

По оцени Врховног касационог суда, у наведеним правноснажним пресудама, у односу на окривљеног АА, стичу се обележја једног, а не два кривична дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ.

Наиме, у конкретном случају ради се о привидном идеалном стицају по основу алтернативитета, јер је у обе пресуде утврђено и окривљени АА је оглашен кривим да је истог дана (08.11.2012. године) извршио исто кривично дело (из члана 246. став 1. КЗ) за које је прописана иста казна, са два алтернативна облика начина извршења кривичног дела (неовлашћеним држањем опојних дрога ради продаје у пресуди Вишег суда у Новом Саду К бр.190/17 од 01.04.2021. године и неовлашћеним држањем ради продаје и неовлашћеним преношењем опојне дроге у пресуди Вишег суда у Београду К 1164/12 од 31.07.2013. године). У таквој ситуацији, не може се узети да постоји стицај два кривична дела из члана 246. став 1. КЗ, и то једног извршеног неовлашћеним држањем опојних дрога ради продаје, и другог извршеног неовлашћеним држањем ради продаје и преношењем опојне дроге, већ постоји само једно кривично дело, јер је само једном повређено заштићено добро и остварена једна забрањена последица.

Како за једно кривично дело исто лице не може бити правноснажно осуђено два пута, то је очигледно да се у конкретном случају ради о пресуђеној ствари. Ово поготово кад се има у виду да је Виши суд у Новом Саду у раној фази поступка (истрага) био упознат са чињеницом да се пред Вишим судом у Београду води кривични поступак против истог окривљеног (АА) због кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, извршеног истог дана (08.11.2012. године), са два алтернативна облика начина извршења, од којих је један алтернативни облик идентичан начину извршења истог кривичног дела за који је вођен поступак пред Вишим судом у Новом Саду, јер је одбрана дана 03.12.2012. године, дакле, пре подношења оптужнице Вишег јавног тужиоца у Новом Саду од 04.01.2013. године доставила Вишем суду у Новом Саду захтев за спровођење истраге Вишег јавног тужиоца у Београду, против истог окривљеног, а у ком захтеву је јасно наведено да се окривљеном АА ставља на терет

кривично дело из члана 246. став 1. КЗ извршено истог дана као и дело за које се против истог окривљеног води поступак пред Вишим судом у Новом Саду.

Ове чињенице биле су познате Вишем суду у Новом Саду и из навода оптужнице Вишег јавног тужиоца у Новом Саду од 04.01.2013. године, а сам суд је у првостепеном поступку, све до правноснажности пресуде Вишег суда у Београду К бр.1164/12 од 31.07.2013. године (која је постала правноснажна 04.12.2013. године), комуницирао дописима са Вишим судом у Београду у погледу наведеног предмета. Из наведених разлога не могу се прихватити наводи другостепеног суда да је за вођење поступка пред Вишим судом у Београду, Виши суд у Новом Саду сазнао тек на главном претресу одржаном 24.03.2015. године, када је то истакао окривљени АА, а када је пресуда Вишег суда у Београду већ била правноснажна.

Како неовлашћено стављање у промет различитих врста опојне дроге у исто време (без обзира о ком алтернативном облику стављања у промет опојних дрога се ради) односно њено неовлашћено држање ради даље продаје на различитим местима (стан, аутомобил ...) не значи вршење онолико кривичних дела из члана 246. став 1. КЗ колико има места на којима се опојна дрога неовлашћено држи или о колико врста опојне дроге се ради, то је несумњиво да се у конкретном случају ради о једном кривичном делу из члана 246. став 1. КЗ, за које је окривљени већ правноснажно осуђен пресудом Вишег суда у Београду К бр.1164/12 од 31.07.2013. године, а која је постала правноснажна 04.12.2013. године.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног и преиначио побијану пресуду тако што је на основу одредбе члана 422. тачка 2) ЗКП према окривљеном АА одбио оптужбу да је извршио кривично дело неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика за које је осуђен правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Саду К бр.190/17 од 01.04.2021. године.

Како је према окривљеном одбијена оптужба на основу члана 422. тачка 2) ЗКП, то је Врховни касациони суд сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП, одредио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) у вези члана 422. тачка 2) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић